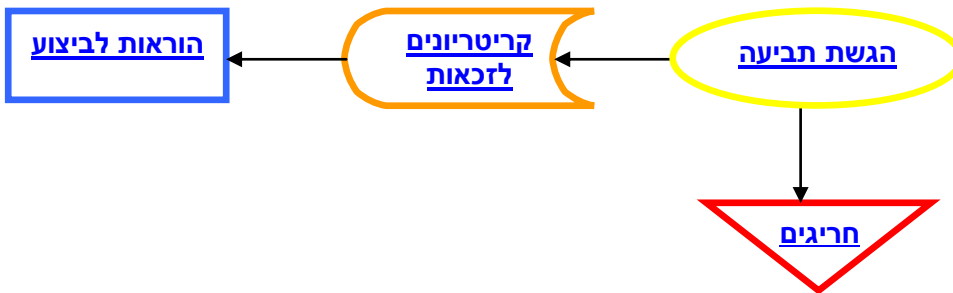

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות

תאריך: 7.5.2009 יג' אייר תשס"ט	חוזר כללי מספר 07/93 חוזר גמלאות 387 (מאי 2009)
שם החוזר: השפעת תיקון בתאריך הלידה על תשלום גמלאות	
מטרת החוזר קביעת נהלים אחידים לטיפול בתביעות מבוטחים שתאריך הלידה שלהם שונה	
<u>פתח דבר</u>	
הגדרות <u>שינוי רטרואקטיבי</u> <u>שיהוי</u>	
תהליך עבודה <pre>graph LR; A(הגשת תביעה) --> B(קריטריונים לזכאות); B --> C(הוראות לביצוע); A --> D(חריגים)</pre>	
<u>חשוב לדעת</u>	
קישורים רלוונטיים (חוק/תקנה/חוו"ד משפטית/פס"ד/חוזר) 1. <u>חוזר גמלאות 387</u> 2. <u>סעיף 296 לחוק</u>	
<u>רשימת תפוצה</u> מנהלי סניפים וסניפי משנה מנהלי תחום גמלאות, עובדי מנהל הגמלאות פקיד דלפק קדמי ועובדי מוקד טלפוני רחובות/דימונה/צפת	

בברכה

אילנה שרייבמן
סמנכ"ל גמלאות

המוסד כביטוח לאומי מינהל גמלאות

פתח דבר

- אזרחים רבים פונים למשרד הפנים ולבתי משפט השלום בבקשה לשינוי תאריך הלידה. הסיבות לבקשות מגוונות ובתי המשפט מתעניינים אם לשינוי בגיל תהיה השפעה על זכויות המבקש בבטוח הלאומי.
- התברר כי תאריכי הלידה של עולים חדשים מתפוצצות אינם ברורים ולעיתים חולפות עשרות שנים עד שהם מאתרים מסמכים או הוכחות המניחות את דעת בית המשפט הנענה לבקשה וקובע למבקש תאריך לידה מעודכן.
- כאשר האזרח מציא ראיות חד משמעיות המעידות על תאריך הלידה עשוי השינוי להתבצע במשרד הפנים.
- בעקבות דיונים משפטיים בערכאות שונות התקיים דיון במינהל הגמלאות ועל סמך הנחיות הלשכה המשפטית נמצא כי יש לשנות את תהליך העבודה עבור מבטחים שתאריך הלידה שלהם שונה..

בתוקף: החל מקבלת חוזר זה פג תוקפו של [חוזר גמלאות 387](#) מיום 15.7.07

[חזרה](#)

הגדרות

- שינוי רטרואקטיבי - כאשר המבטוח מקבל גמלה ולתיקון בגיל יש השפעה על חישוב הגמלה או על הזכאות לה.
- שיהוי - [הוראות סעיף 296](#) חלות כאשר חלפה שנה מיום פסק הדין שקבע שינוי בתאריך הלידה ועד מועד הגשת תביעה.

[חזרה](#)

הגשת תביעה

לאחר שינוי בתאריך הלידה יכול מבטוח לבדוק את זכויותיו בגמלה ולהגיש שוב תביעה שנדחתה מסיבת גיל. לדוגמא:

- תובע שר"מ שנדחה כי היה בגיל פרישה
- תובע זקנה שבעבר נדחה כי טרם הגיע לגיל פרישה

[חזרה](#)

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות

קריטריונים
לזכאות

הקריטריונים לזכאות ייקבעו על פי תנאי הזכאות בכל גמלה .
שימו לב: לשינויים בהתאמה שנוצרו במערכות השונות בעקבות השינוי
לדוגמא: מקבל קצבת זקנה בגיל המותנה שהפך למבוגר יותר יש לבדוק שוב את תוספת הוותק
ותוספת דחית הפרישה על פי הנתונים החדשים .

[חזרה](#)

חריגים

1. אדם אינו יכול להגיש תביעה **לקצבת זקנה** על פי גילו הנכון בטרם ניתן פסק דין בעניין גילו .
על כן, כל עוד הוגשה תביעה תוך שנה ממועד פסק הדין , זכאי התובע לתשלום למפרע
מיום הגיעו לגיל המזכה בקצבה.
2. כאשר נשוא שנוי הגיל הינו **ילד** ונקבע כי הוא מבוגר יותר מאשר גילו הקודם , אין לחייב את
ההורה בתשלום הגמלה העודפת.

[חזרה](#)

הוראות לביצוע

דוגמאות למקרים בהם תיקון בגיל יוצר השפעה על הקצבה:

1. המבוטח כבר מקבל גמלה והשינוי בתאריך הלידה יצר זכאות לתקופה קודמת למועד
הזכאות הקיים:
אירוע: מקבל קצבת זקנה היה רשום כיליד 1.1.1935 ונקבע תאריך לידה מתוקן ב –
15.4.1933.
הוראת ביצוע: יש לבחון אם בתקופה 15.4.1998 – 31.1.21999 היה המבוטח זכאי
לקצבת זקנה על פי תנאי הזכאות.
אם כן, תשלום גמלה רטרואקטיבית מיום הפרישה ועד מועד התשלום הראשון שבוצע
בעבר. (1.1.2000)

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות

שימו לב!

השינוי עלול לפגוע ברכיבים שונים בגמלה כגון תוספת ותק או תוספת דחית פרישה ויש להודיע על כך לתובע.

2. תיקון הגיל עלול ליצור זכאות בגמלה אחת ושליטת זכאות בגמלה אחרת:

אירוע: המבוטח נולד ביום 1.12.1940 וקיבל קצבת זקנה החל מיום 1.1.2007.
ביום 15.4.2007 הגיע המבוטח לסניף להגיש תביעה לשר"מ והתברר כי אינו יכול להגיש תביעה לנכות כללית ולשר"מ בהיותו כבר בגיל פרישה.
המבוטח פנה לתיקון גילו והמציא פסק דין לפיו הוא נולד ביום 1.5.1942 ויכול להגיש תביעה לנכות כללית.

הוראת ביצוע: על פקיד תביעות זקנה מוטל לבטל זכאות וליצור חוב.

(הזכאות תתחדש ביום 1.5.09)

- אם תקבע לו נכות וימצא זכאי לקצבה – יקוזז החוב במלואו מקצבת הנכות הרטרואקטיבית
 - אם לא ימצא זכאי לקצבת נכות, יקוזז החוב מקצבת הזקנה לאחר חידושה.
- פניה לביטול החוב תטופל רק אם החייב ימציא הוכחות למצב מצוקה כמוגדר בהנחיות לטיפול בחובות.
- אירוע:** המבוטח היה יליד 1.1.1935 והפך להיות יליד 1.1.1936. במקרה כזה ייווצר חוב של שנה
- הוראת ביצוע:** יש לקזז את החוב מקצבת הזקנה.

דוגמאות למקרים בהם לתיקון בגיל אין השפעה מיידית על הקצבה:

1. המבוטח יליד 1.6.1950 ותיקן את תאריך הלידה למועד 1.6.1945 – גיל הפרישה אמנם הוקדם אך יחול בעתיד (1.1.2012) ועל כן אין לתיקון בגיל השפעה מיידית על זכויות המבוטח.
 2. המבוטח מקבל קצבת זקנה והשלמה לנכות בשיעור 75% ועל כן גם אם תאריך הלידה הוקדם לא ישתנה גובה התשלום (אלא אם לא יתקיימו תנאי הזכאות).
 3. יליד עלה לישראל ביום 3.3.1995 ובעת העלייה נרשם כי נולד ביום 15.6.1992. התקבל מידע כי תאריך הלידה שונה והא כיום 15.6.93. הואיל והילד עלה לישראל במועד מאוחר יותר (לאחר 1.5.93) אין לתיקון בגיל השפעה רטרואקטיבית.
 4. החלת כללי השיהוי ([סעיף 296 לחוק](#))
- דוגמא:** פסק הדין בדבר שינוי גיל ניתן ביום 1.10.06 אך הגיע למוסד רק ביום 1.8.08. הואיל וחלפה יותר משנה מופעלים כללי סעיף 296 ואין לטפל בתיקון הגיל לגבי זכאות רטרואקטיבית לתשלום.

המוסד לביטוח לאומי מינהל גמלאות

בדוגמא זו השינוי עשוי היה לזכות את המבוטח בתשלום לשנים 1.4.2000 – 31.3.2001
אולם מאחר והוא פנה אלינו לאחר כשנתיים לא יבוצע התשלום .

[חזרה](#)

חשוב לדעת

- אם התביעה מוגשת בשיהוי – אין לתקן זכאות רטרואקטיבית
- אם השינוי יוצר שינוי בגובה הגמלה יש לתקן את הזכאות רק מיום הפניה .
- **לתשומת הלב:** בשונה מההנחיות הקודמות , במקרה שהשינוי בתאריך הלידה גורם לביטול זכאות לתקופה כלשהי יש ליצור לו חוב ולגבות אותו על פי הכללים שנקבעו לטיפול בחובות למרות שאין מדובר בטעות של המוסד לביטוח לאומי או המבוטח.

[חזרה](#)

תוקף החוזר מיום פרסומו